

בו לכל שימוש (חז"ע עמ' קסז).

יא. המדליק נר חנוכה בשמן גזול או גנוב אע"פ שעבר איסור יצא ידי חובתו בדיעבד, אבל לא יברך עליו "להדליק נר חנוכה" (חז"ע עמ' לו).

יב. לאלו המחמירים להדליק את הנרות בחוץ בתוך מתקן זכוכית [כדי שלא יתכבו הנרות מהרוח] צריכים להיזהר בשעה שמדליקים את הנרות שיהיה הצד הפתוח ממנו מדליקים את הנרות מכוסה ע"י שירימו מעט את מכסה הזכוכית ביד אחת ויחסמו את הפתח בגופם, מפני שצריך שיהיו הנרות ראויים "בשעת ההדלקה" לדלוך במשך חצי שעה (תורת מועדים סי' ג ס"ג). מ"מ אם לא חסם בגופו בזמן ההדלקה אין זה מעכב (ולקרי' חנוכה עמ' רט ובחדש עמ' קסד, חז"ע עמ' קט).

יג. היכן מניחים את החנוכיה?

 מי שגר בקומת קרקע באופן שיש לו בחצירו פתח סמוך לרשות הרבים (או ביתו פתוח לרה"ר) מניח את החנוכיה בפתח מבחוץ בגובה בין 24 ל-80 ס"מ.

 מי שגר בבנין קומות (מקומה ראשונה עד שלישית) ויש לו חלון עד גובה 9.6 מטר מהקרקע, ידליק את החנוכיה בחלון הפונה לרשות הרבים.

 בכל מקרה אחר (כגון: מקומה רביעית וכו') מניח ליד דלת ביתו משמאל לנכנס בגובה בין 24 ל-80 ס"מ (ש"ע סי' תרע"א ס"ה-ז, כה"ח ס"ק מה) מבפנים (חז"ע עמ' לט, עיני ולקרי' עמ' קסח) אם ירצה יכול להדליק בחלון ביתו הפונה לרשות הרבים אפילו בקומה ה', ו, כשיש ממול בנין גבוה שהיו פרסומי ניסא להם (חז"ע עמ' לה).

 כל גובה האמור כאן הוא מהקרקע ועד השלהבת של הנרות (ולקרי' ח"ה עמ' קל"ח ס"ק כח).

יד. צריך להדליק נרות חנוכה במקום הנחתם (ש"ע סי' תרע"א ס"א) ולכן לא ידליק ואח"כ יזיז את החנוכיה עם הנרות למקום אחר, ואם עשה כן, לא יצא (ש"ע ס"א). וצריך לכבות את הנרות ולחזור ולהדליקם במקום החדש בלי ברכה (תורת מועדים סי' ג ס"ט). כשבעל הבית חולה ואינו יכול לקום ממיתו יצוה לו אחד מבני ביתו שידליק ויברך במקומו במקום שצריך ויוצא בזה ידי חובת המצווה (הליטת עולם ח"א עמ' ס, תורת מועדים סי' ה) ובדיעבד כשהדליקו ליד החולה ואח"כ העבירו למקומו יצא (חז"ע נהגות עמ' קטז-קכ הטעם לירוק טעמים).

טו. אין להשאיר את נרות חנוכה דולקים ללא השגחה בכל מצב בין בבית הכנסת ובין בבית משום פיקוח נפש. ששפרות פרצו מהנרות וגבו קורבנות בנפש ה"י ולכן :

* אם הדליק בביה"כ בכל מקרה מותר לכבות אפילו בתוך חצי שעה להדלקה (ולקרי' חסוכה עמ' רכג).

* אם הדליק בבית וצריכים לעזוב את הבית באופן לא צפוי הרי:

- אם נמצאים בתוך חצי שעה להדלקת הנרות אין לכבות את הנרות [עד סוף חצי שעה] וגם אין לעזובם לבד, ואם משאירים משהו חייב שיהיה זה אדם מבוגר ולא ילד.

- אם נמצאים אחרי חצי שעה מהדלקת הנרות יכולים לכבותם לכתחילה (ש"ע סי' תרע"ב ס"ב) ואינו צריך לחזור ולהדליקם כשחזור (ולקרי' ס"ב סי' תרע"ב ס"ב).

* אם זה בבית וצריכים לעזוב את הבית באופן צפוי ומתוכנן שיודעים שיצטרכו להשאיר את הנרות לבד, במצב כזה לא ידליקו את הנרות אלא כשיחזרו הביתה אפילו בשעה מאוחרת בלילה.

טז. הדלקה בבית הכנסת: נהגו להדליק נרות חנוכה בבית הכנסת בין מנחה לערבית (סי' תרע"א ס"ז בהגמ"א) עם שקיעת החמה (חז"ע עמ' ס"ב) [מ"מ אם הדליק לפני כן אין זה מעכב] (ס"ב ס"ק ד).

טז. אין להדליק בברכה אלא אם כן היו 10, ואם אין 10 וידוע שאח"כ יבואו עוד אנשים וישלימו למניין ויראו את הנרות דולקים רשאים להדליק בברכה (חז"ע עמ' נב). וגם אפשר לצרף קטן שהגיע לחינוך או נשים לצורך 10 ואז לברך ולהדליק (ס"א).

יז. כשמדליקים בערב שבת בביה"כ, אם כל הציבור הדליקו בביתם בברכות [כפי המצוי] אין המדליק נרות חנוכה בביה"כ מברך "שעשה ניסים", אלא רק ברכת "להדליק" (חז"ע עמ' טו).

יח. אין יוצאים ידי חובה בהדלקת נרות חנוכה בבית הכנסת, ואע"פ שמדליק בברכות בביה"כ חוזר ומדליק בביתו שוב בברכות, מ"מ לא יחזור לברך בביתו "שעשה ניסים ו"שהחיינו" אלא אם כן הוא מוציא בברכות את בני ביתו (ולקרי' עמ' ר).

יט. אבל [תוך 7 ימים] לא יברך וידליק בלילה הראשון בביה"כ [אא"כ אין אחר שיברך] (חז"ע עמ' נט). אבל בשאר הלילות רשאי [ובביתו יכול בכל הימים] (ס"א).

כנס נשים באשדוד יתקיים אי"ה ביום שני יח בכסלו ב-7:45 בערב עם הרבנית א. לאופר בנושא: הדרך אל האושר, הרבנית ברכה בנושא: עבודת ה' בשמחה והודיה, וגב' אביה בסיפור אישי בביה"כ החיד"א שד' יצחק הנשיא 22 אזור ג' *תשלום סמלי

כנס נשים באשדוד יתקיים אי"ה ביום שני יח בכסלו ב-7:45 בערב עם הרבנית א. לאופר בנושא: הדרך אל האושר, הרבנית ברכה בנושא: עבודת ה' בשמחה והודיה, וגב' אביה בסיפור אישי בביה"כ החיד"א שד' יצחק הנשיא 22 אזור ג' *תשלום סמלי

משרדי "האיחוד" טל': 08-8644452 דוא"ל: haihud.ashdod@gmail.com

האיחוד

עלון לשבת קודש

בס"ד

לע"נ יוסף בן אליה וחממה ז"ל לבית גיאת

לע"נ משה בן זילפה ואליאס ז"ל לבית חיימי

ט"ו כסלו תשע"ט 1249 (שנה כז')

נושא השבוע: חנוכה (א)

החפסרה: חזון עובדיה (עובדיה א)

פרשת וישלח

"ויותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו עד עלות השחר..."

וירוח לו השמש" (לב, כד, כלא) "ויותר יעקב לבדו"-שכה פכים קטנים וחזר

לקחתם, "ויאבק איש עמו"- זהו שרו של עשוי שנאבק עימו (רש"י)

ויש כאן מסר לדורות, כפי ששרו של עשוי נלחם עם יעקב עד עלות השחר אף היוונים שהם מזרעו נלחמו עם ישראל וגזרו עליהם גזרות שמד שלא יקיימו שבת, ברית מילה וקידוש ראשי חודשים, וזה רמוז במילה ה"שחר" שהיא ר"ת שבת, ח' ימי מילה, ראש חודש. אך "וירוח לו השמש" כפי שליעקב זרחה השמש לצרכו לרפאותו מצליעתו כך בתקופת היונים נעשו להם לישראל ניסים מעל לגדר הטבע, לזכרם אנו מדליקים עד היום הזה ל"ו נרות בימי החנוכה שזורחים ומאירים את חשכת הגלות.

"ותבנת רוחל ותקבר בדרך אפרתה היא בית לחם ויצב יעקב מצבה על קבורתה"

היא מצבת קבורת רוחל על היום" (לה, יט-כ)

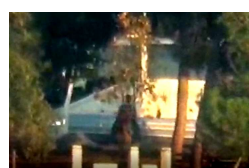
מבא ב"זוהר הקדוש" שהטעם שמצבת קבורת רחל אימנו ע"ה ניצבת בקיימת במשך אלפי שנים כדי שעם ישראל יעמדו ויתפללו אצלה על קושי הגלות והיא תהיה מליצת יושר עליהם, כמה גלויות, רדיפות וגזרות ידע עם ישראל בכל הדורות, מי היא הנצבת ומתפללת בעד בניה? רחל אימנו כדי שיחזיקו במעמד בקושי הגלות ויזכו לניסים ולגאולה פרטית. גם בתקופת היוונים, למרות הגזרות ורדיפות הדת, יצאו החשמונאים למלחמה בשם ה' ונצחו כנגד כל הסיכויים שהם מעטים מול רבים וחלשים כנגד חזקים וכמו אז גם כיום שהצוררים מרמים ראש וישנה הסלמה בדרום, ביום שני ד' בכסלו משעות אחר הצהריים נורו מעל 440 רקטות לעבר ישובי עוטף עזה וערי הדרום ובחסדי השם עם מספר מועט ביותר של נפגעים, זה לא נס?! וכמו אז גם היום נתחזק בקיום התורה והמצוות כי הם חיינו ואורך ימינו ועוגן ההצלה שלנו בזה ובבא עם תפילותיה של אימא רחל ע"ה על בניה.

החמס שולח טיל לאוטובוס אך האוטובוס ריק-נס נס!!

האוטובוס מתוצפת ע"י החמס אך לאמיתו הוא הורידם

האוטובוס מתוצפת ע"י החמס וחושב שהוא מעלה חיילים

אוטובוס מלא חיילים ששרו על הניסים" בדרכו לגבול עזה

"ראבבי מנורה"

מעשה שהיה

כאשר היה הרב מנחם מנדל כהן, חסיד חב"ד צועד ברחובותיה של סקרמנטו בירת קליפורניה שבארצות הברית, היו שעצרו אותו ושאלוהו בהיסוס: "האם אתה ראבבי מנורה?" והוא היה מהנהן בראשו בחיוב, כיצד זכה לכינוי

הזמנים ע"פ לוח "אור החיים" של אופק ת"א * נא לא לעיין בזמן התפילה * סוף זמן ק"ש 8:19-8:23

כניסת שבת: 4:18 יציאת שבת: 5:09 יציאת שבת: 5:41

שכזה? ומעשה שהיה כך היה... כאשר הרים הרב מנחם מנדל את שפורפרת הטלפון באותו יום סגרירי של תחילת כסלו תשנ"ה, הוא לא שיער את ההשלכות המרחיקות לכת של אותה שיחה, מעבר לקו היה אחד מידידיו אלן אידל, יהודי מקומי בעל קשרים מצוינים עם צמרת הממשל בקליפורניה. אצלו ידע הרב כהן שימצא אוזן קשבת למצוקה בה הוא שרוי...לאחר שיחה סתמית על פעולות בית חב"ד במקום סיפר לו הרב כהן כי הרבי מילובאבישט רוצה שבכל מקום יוצבו חנוכיות ענק במרכזי הערים, סביבן יערך טקס הדלקה מדי ערב בהשתתפות רבים מיהודי העיר במטרה להדליק את הניצוץ היהודי, "בימים האחרונים פניתי למנהלי 7 מרכזי הקניות הגדולים בעיר בבקשה להציב חנוכייה, אולם כולם סרבו, אני חייב למצוא מקום ציבורי להצבת החנוכייה, אתה חייב לעזור לי...". דממה שררה בקו, אידל שקע במחשבות כשהרב כהן ממתין לתשובה. לפתע אמר: "יש לי רעיון, אני חושב שאוכל להפעיל את קשריי בצמרת הממשל ולהשיג אישור להצבת חנוכייה מרכזית מול הבניין הממשל, אתה לא מתאר איזו פרסומת טובה זה יביא לך!" בחלומותיו הוורודים ביותר לא חלם הרב כהן להציב חנוכיית ענק מול בניין הממשל והוא ידע שאם תצא התכנית לפועל יהיה זה "פרסומי ניסא" בקנה מידה ענק והסכים בשמחה לרעיון. הוא ידע שהצבת החנוכייה במקום כה מרכזי תקים מרבצם את כל מוסדות ההנהלה הרפורמית בעיר, אולם בטוח בברכותיו, של הרבי החליט להיענות לאתגר. כדי למזער את השיבושים שעלולים להיגרם מחברי הקהילה הרפורמית הם החליטו לשמור על חשאיות מלאה, הם גיבשו תכנית מדויקת לפיה יישלחו ההזמנות לטקס ההדלקה יממה אחת בלבד קודם המועד, כך שחברי הקהילה ייוודעו לטקס בו ביום. בהשגחה פרטית באותו היום כל המשרדים אמורים להיות סגורים כך שגם אם הרפורמים ירצו הם לא יוכלו למנוע את ההדלקה. מיד לאחר שסוכמו פרטי התכנית שלח הרב כהן מכתב לרבי בו הוא פרט את התוכנית וביקש מהרבי לראות ניסים לקראת חג החנוכה, כעבור ימים אחדים הודיע לו אידל כי הצליח להשיג את הרישיון המיוחל והרב כהן פתח מיד בהכנות קדחתניות להפקת האירוע שהוא כולו מרוגש. בבוקרו של ערב חנוכה עשו אלפי מעטפות את דרכן אל בתי תושביה היהודים של סקרמנטו, הייתה זו הפתעה רבת. הסערה בתקשורת החלה כעבור מס' שעות, ראשי הקהילה הרפורמית שנחרדו לראות את התכנית ש"בישול" להם הרב כהן היו אובדי עצות. כל משרדי הממשל היו סגורים כך שלא היה להם סיכוי לבטל את האירוע, הדבר היחיד שיכלו לעשות זה לפנות לכלי התקשורת, ואכן באותו היום לא פסקו לדבר על כך בכלי התקשורת שהרב כהן הוצג כפרובוקטור המעוניין לערער את יציבות המסגרת הקהילתית, הייתה זו מלחמה פסיכולוגית קשה אבל "מעז יצא מתוק", לא היה יהודי שלא שמע על טקס הדלקת החנוכייה. וכך באותו ערב התקיים טקס ההדלקה הראשון בהשתתפות מאות מיהודי העיר, לקול תשואות הודלקו הפיידים בחנוכייה המרכזית מול בניין הממשל, האירוע לוהט גם בעשרות אנשי תקשורת וצוותי טלוויזיה שהעבירו את האירוע בשידור חי כך שלא היה תושב אחד בסקרמנטו שלא ראה או שמע על הדלקת החנוכייה. שנשאל הרב כהן מה הניע אותו לצאת נגד הממסד הקהילתי הוותיק והמכובד הוא אמר: "הרבי שלח אותי לסקרמנטו.. כדי להביא את אור היהדות לכל יהודי, חב"ד תמשיך לפעול בדרכי נועם ובדרכי שלום אולם ללא פשרות". היה זה שיעור מופלא בגאווה יהודית, הרב כהן ארגן מסיבת חנוכה אליה הזמין את כל חברי הקהילה היהודית ומאות יהודים הגיעו להשתתף בה. האווירה החמה והמשפחתית שנוצרה היה הזדמנות טובה עבורם לייצור קשר אישי עם רבים מאנשי הקהילה שלא היו מודעים לפעילות במלוא הקיפה. מאז החל הרב כהן לערוך מסיבת חנוכה ואירועים נוספים מעין אלה, אירועים שקרבו יהודים רבים לאביהם שבשמים, ומיני אז אותו אירוע זכה לכינויי "ראביי מנורה".

(סיפורו של חג - חנוכה)

פינת ההלכה

הלכות חג חנוכה [א]

א. מהי חנוכה? בתקופת בית המקדש השני גזרו היוונים גזרות שמד על ישראל וביטלו ממצוות התורה, ונכנסו לבית המקדש ופרצו בו פרוצות וטמאוהו, ונלחמו בהם ישראל ואיבדו – והיה זה ביום כה בכסלו, ונכנסו להיכל ולא מצאו שמן טהור להדליק את המנורה בבית המקדש אלא פך אחד של שמן והיה בו כדי להדליק רק ליום אחד, ונעשה בו נס והדליקו ממנו שמונה ימים עד שכתשו שמן טהור חדש. ולכן תיקנו רבותינו שיהיו ימים אלו ימי שמחה והלל ונקראים חנוכה ומדליקים בהם נרות לפרסם הנס (משנ"ב סי' תרע ס"א). ונכון ללמוד את הלכות חנוכה בחנוכה (שו"ת שלמה חיים סי' רסה).

ב. ימים אלו אסורים בהספד ותענית (שו"ע ס"א), ואין מספידים אלא לחכם שנפטר בשעת הלווייתו (שו"ע ס"ג). ואומרים "צידוק הדין" (שבה מצדיקים את הגזר דין שהביא ה'). (ילקו"י חנוכה עמ' סז) ואזכרנו (של "ד", "30", עושים עם דברי תורה וחידוק ללא הספד. נכון שלא לבקר בבית הקברות [לא לשבעה ולא לשלושים ויבקרו אחרי חנוכה (חזו"ע חנוכה עמ' יא) אבל לשנה אפשר אם בטוח שלא יבכה (ילקו"י חנוכה ע"מ כד)], אבל לקברות צדיקים מותר (נב"ח" וי"ט ס"כ). ימי החנוכה נחשבים ימי חג לעניין שיכול לאחל לחברו "חג שמח" (כן נראה האלון יצחק זילכרטיין להוכיח משו"ע יו"ד סימן ר"ז סעיף מ"ז ובט"ז ס"ק לה שכן נהג הסתייפלר רבי יעקב ישראל קניבסקי וכן מר"י האלון יצחק שלום אלישיב נהג וכן כל זה הציא בספרו עליון לשבח דברים ב עמ' שמ"ב).

ג. כמה נרות צריך להדליק בחנוכה? מעיקר הדין די בנר אחד לכל בית מישאל, אבל נהגו להדר ולהוסיף בכל לילה נר נוסף. (שו"ע סי' תרע"א סעי' ב'). הספרדים: נהגו להדליק חנוכייה אחת לכל בני הבית (שו"ע ס' האשכנזים: נהגו להדליק חנוכייה אחת לכל אחד ואחד מבני הבית (הכ"מ"א ס'א), הזכרים מגיל חינוך (שהרמ"א סי' תלע"א ס"ג ומשנ"ב ס'א).

וכן נוהגים להדליק שמש גבוה מעל כולם שאם יבוא להשתמש לאור הנרות ישתמש בשל השמש [שאין בנר השמש קדושה כלל] (שו"ע ס'א ונב"ח" ס'א). אסור להדליק סיגריה או נר חול [נר איתו מדליקים את נרות חנוכה נקרא חול] מנר חנוכה [מהשמש מותר] אבל נר מצוה כגון: נר שבת מותר (חזו"ע עמ' קה). **ד. החייבים בהדלקה**: בן מגיל 13 ובת מגיל 12 חייבים בהדלקת נרות חנוכה (עין שו"ע סי' תרע"א ס"ג ובט"ז). מ"מ נהגו שמדליקים חנוכייה אחת לכל בני הבית (ומנהג האשכנזים שכל אחד מבני הבית הזכרים מדליק) (שו"ע סי' תרע"א ס"ב). קטנים פטורים (סי' תרע"א ס"ג) אך טוב לחנך קטנים שהגיעו לגיל חינוך [גיל 6 ומעלה] להדליק את נרות ההידור [מנר השני והלאה], וקטנים שלא הגיעו לחינוך מותר להם להדליק רק את השמש (תורת מועדים סי' ב ס"ב).

ה. בחורי ישיבה וחילים שנמצאים מחוץ לבתיהם והוריהם מדליקים בבתיהם פטורים מהדלקת נרות חנוכה, ואם בכל זאת רוצים להדליק אזי ידליקו בלי ברכה (תורת המועדים פ"ב ס"ח). [אך אם החילים נמצאים במקום שאין רואים נרות חנוכה כלל הם רשאים להדליק בברכה (חזו"ע עמ' קט-קנח), אבל אם נמצאים בשדה פתוח בלא אוהלים מדליקים בלא ברכה] (לאשכנזים זה אחרת). כשמדליקים הדלקה מרכזית בבית"כ ויש עשרה, אף אלו שבצבא או בישיבה נוהגים להדליק בברכה [אחד מדליק ומברך].

ו. כשבעל הבית נאלץ להיעדר מביתו בזמן הדלקת נרות חנוכה עד לשעה מאוחרת בלילה [לאחר 9:00 בערב שאז כבר אין כל כך עוברים ושבים בערים, ובמושבים בד"כ יותר מוקדם (פסקי תשובות סי' תרע"ב ס"ד)] ראוי ונכון שימנה את אשתו שתהיה שלוחתו להדליק נרות חנוכה עם צאת הכוכבים וגם הוא יוצא ידי חובת הדלקת נרות חנוכה בהדלקה זו, ששלוחו של אדם כמותו (שו"ת יח"ד ח"ג סי' נא).

ז. משפחה שמתארכת וסמוכה על שולחן המארחים יוצאת ידי חובה בהדלקת בעל הבית (חזו"ע עמ' קמ"ה-קמ"ו) מ"מ אם מתכוונים באותו היום לחזור לביתם ידליקו נר חנוכה כשיגיעו לביתם אפילו מאוחר בלילה [שהדלקת חנוכה הולכת אחר מקום שישן שם] (ס' קנה-קט) כגון: שהתארחו בשבת וחוזרים במוצ"ש לביתם ידליקו בביתם (ס'א).

ח. ההכנות להדלקה: כל השמנים כשרים להדלקת נר חנוכה (שו"ע סי' תרע"א ס"א) ומצוה מן המובחר להדליק בשמן זית (ס' שהרמ"א) היות והנס בביהמ"ק היה בשמן זית (משנ"ב סי' ד) (ואפשר גם ב- שמן זית למאור" [אפילו כשהוא קרוש] אע"פ שאינו ראוי למאכל, והמהדר לקחת שמן זית שראוי למאכל תבוא עליו ברכה (ילקו"י חנוכה ע"מ) עמ' ש"ט ס"ט ועמ' רפה) ואם אין לו שמן [אפילו שמן גויל] ידליק בנרות פרפין או שעווה (חזו"ע עמ' ע"ב-ע"ג) [ופתיל צף כשר להדלקת נר חנוכה לכתחילה (ס'א)].

ט. אין יוצאים ידי חובה בנר גז או חשמל (ילקו"י סי' ת"ה עמ' רטו). מ"מ אם אין לו שמן או נר שעווה ידליק בחשמל בלי ברכה זכר לנס [כגון: המצוי ברכבת או במטוס] (חזו"ע עמ' לו).

י. צריך לשרוף את השמן הנותר בנרות חנוכה ביום השמיני שהרי הוקצה למצוותו (שו"ע סי' תרע"א ס"ד), אבל השמן שנותר בבקבוק, וכן השמן שנותר בכוסית הנר אחרי שדלק חצי שעה, מותר להשתמש